



ФИСН

**Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Факултет по икономически и социални науки**

ГОДИШЕН ДОКЛАД

на декана

**за преподавателската и творческата
дейност във факултета и за неговото**

състояние, съгласно чл. 26,

ал. 5, т. 4 от ЗВО

(ноември 2024 – октомври 2025 г.)

**ПЛОВДИВ
2025**

Съдържание

I. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС И ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ.....	2
1. Учебна дейност.....	2
2. Управление на качеството	13
3. Акредитация и следакредитационен контрол	15
II. РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ...	16
1. Академичен състав.....	16
2. Атестационни процедури	17
3. Научноизследователска дейност.....	18
III. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ, ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ И ПАРТНЬОРСТВА	20
1. Международно сътрудничество	20
2. Проектна дейност	23
3. Партньорства	23
4. Постижения на студентите на ФИСН.....	26
IV. ОТГОВОРНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФАКУЛТЕТСКИТЕ РЕСУРСИ.....	27

Уважаеми Колеги,

Представеният годишен доклад обобщава основните аспекти на преподавателската и творческата дейност, както и актуалното състояние на Факултета по икономически и социални науки (ФИСН) през периода ноември 2024 г. – октомври 2025 г. Документът е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 26, ал. (5), т. 4 от *Закона за висшето образование* и чл. 47, т. 5 от *Правилника за устройството и дейността на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“*.

Докладът представя получените резултати от дейността на академичния и административния състав на ФИСН, като отразява развитието на образователния процес, научноизследователската работа, международната и проектната активност във факултета. В него се съдържа информация, структурирана в съответствие с основните приоритети и направления, заложили във визията на деканското ръководство за развитието на ФИСН през периода 2023 – 2027 г. Проследени са ключовите тенденции и резултати, свързани с реализирането на целите на факултета, насочени към поддържане и усъвършенстване на качеството на обучението, развитие на научната и проектната дейност, както и към разширяване на взаимодействието с академични и институционални партньори на национално и международно ниво.

I. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС И ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ

1. Учебна дейност

Една от приоритетните задачи на деканското ръководство през отчетния период беше реализирането на утвърдения план-прием съгласно решение на Министерски съвет на Република България за учебната 2025/2026 година по професионалните направления (ПН), по които ФИСН провежда обучение в ОКС „Бакалавър“. Тази задача се изпълняваше в условията на продължаваща демографска криза, водеща до намаляване на броя на завършващите средно образование, както и при засилена конкуренция между висшите училища по отношение на привличането на кандидат-студенти. Допълнително предизвикателство възникна вследствие на въведените нови правила, които изискваха определен процент от утвърдените места със субсидия в ПН 3.8. Икономика и ПН 3.7. Администрация и управление да се реализират чрез оценки от държавен зрелостен изпит по математика.

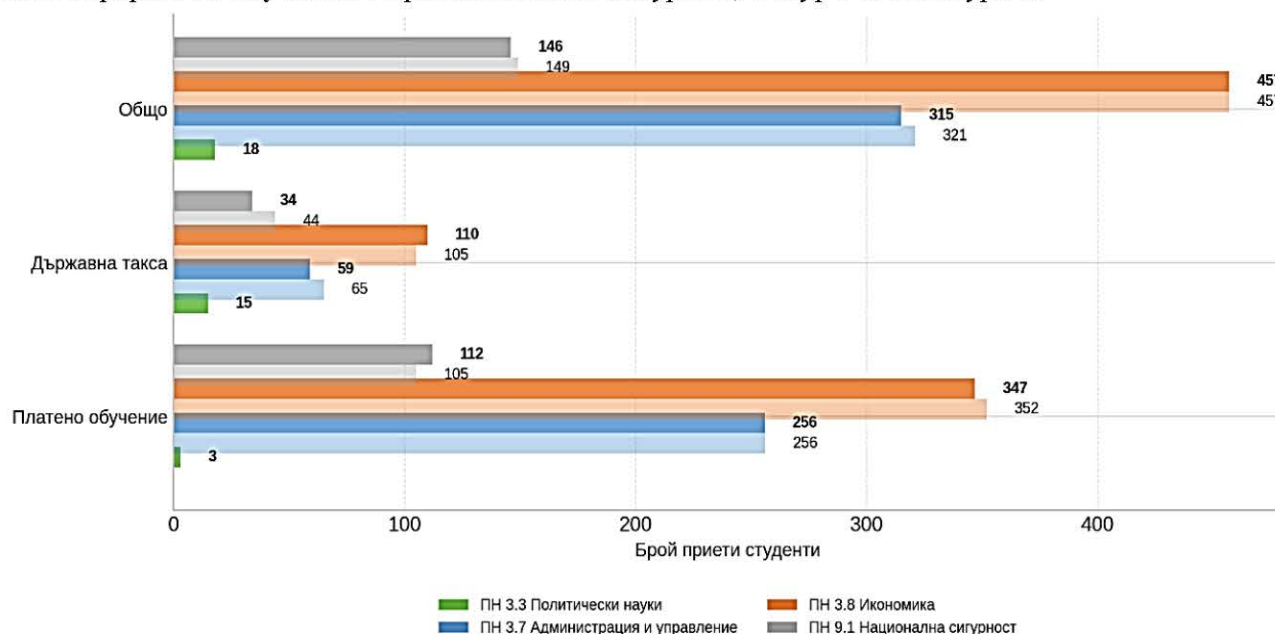
В отговор на тези обективни трудности деканското ръководство предприе редица мерки, насочени към повишаване на интереса към специалностите, предлагани от ФИСН. Сред предприетите действия бяха актуализиране на информационните материали и съдържанието на сайта на факултета, участие в университетски инициативи за представяне на образователните програми, както и поддържане на присъствие в социалните и електронните медии. Особено внимание беше отделено на развиването на сътрудничество със средни училища чрез съвместни инициативи, насочени към представяне на факултета и възможностите за обучение, както и към подкрепа на кариерната ориентация на учениците.

Въпреки сложната среда, през отчетния период факултетът запази своята разпознаваемост и устойчив интерес сред кандидат-студентите по всички предлагани специалности, което се дължи на утвърдените академични традиции, разнообразието на специалностите и добрата организация на учебния процес. Активността на студентите на ФИСН също допринася за разпознаемостта на факултета сред кандидатите.

1.1. ОКС „бакалавър“

Броят на първокурсниците, записани в ОКС „бакалавър“ през учебната 2025/2026 година е **936**, което представлява увеличение спрямо предходната година и нов най-висок резултат от създаването на Факултета по икономически и социални науки до момента. Общо 707 са приетите студенти, обучавани срещу заплащане. Данните потвърждават положителна тенденция за интереса към обучението, независимо от силната конкуренция между висшите училища, обучаващи студенти по четирите ПН. Важно е да се отбележи, че през отчетния период е реализиран прием по всички професионални направления (включително и ПН 3.3. Политически науки). Чрез предприетите действия бяха преодолени трудностите, свързани с процедурата по следакредитационно наблюдение и контрол от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА), а възстановяването на приема в това направление допринесе за запазване на академичния профил на факултета. План-приемът във всички специалности беше изпълнен, а в част от тях – надвишен, което потвърждава трайния интерес към обучението във ФИСН. Този резултат е свързан с широкия профил на образователните направления, навременното актуализиране на учебните планове и последователната работа на преподавателския състав за поддържане на високо качество на учебния процес.

Обобщена информация за приетите студенти по професионални направления, специалности и форми на обучение е представена на *Фигура 1.*, *Фигура 2.* и *Фигура 3.*



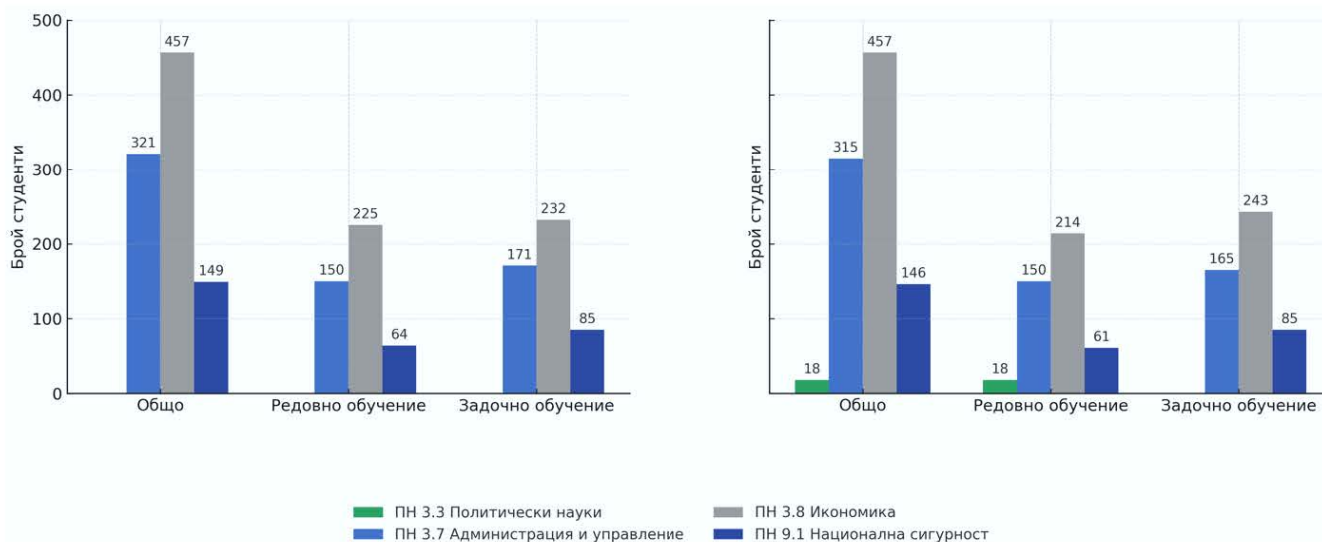
Фигура 1. Разпределение на приетите във ФИСН студенти (бр.) през учебните 2024/2025 г. (светли цветове) и 2025/2026 г. (тъмни цветове) по професионални направления и вид на таксата за обучение

В професионално направление 3.8. „Икономика“ се запазва най-високият брой приети студенти – 457, което потвърждава трайния интерес към икономическите специалности и утвърденото им място в структурата на факултета. И през двете години направлението концентрира най-голям относителен дял от новоприетите студенти, което показва стабилното му присъствие. Отчита се малка промяна в разпределението по начин на финансиране – броят на студентите по

държавна такса на обучение леко се увеличава, докато при платеното обучение има минимално намаление. Общият брой, обаче, остава непроменен, което показва устойчив баланс между двете форми на финансиране и постоянен интерес от страна на кандидатите.

В направление 3.7. „Администрация и управление“ се наблюдава незначително намаление на общия брой приети студенти – до 315 през 2025/2026 г. при 321 през предходната. Тази промяна не се дължи на намален интерес, а е следствие от правилото, изискващо 10% процента от държавния прием да се усвои от кандидат-студенти с оценка от държавен зрелостен изпит по математика. Новият критерий доведе до незапълване на осем места по държавна поръчка, въпреки че търсенето на специалностите в направлението остана високо. Броят на студентите в платена форма на обучение е същият като през предходната година, което потвърждава устойчивият интерес към специалностите в това професионално направление. За да се избегнат проблеми в бъдеще, бяха предприети действия за привличане на студенти с изразен интерес към математиката.

В направление 9.1. „Национална сигурност“ приемът остава стабилен със 146 записани студенти, при 149 през предходната година. Разликата е минимална и се дължи преди всичко на намаления прием на кандидат студенти с държавна такса на обучение. Интересът към направлението остава висок, което се дължи на неговия интердисциплинарен характер и на практическата му насоченост.

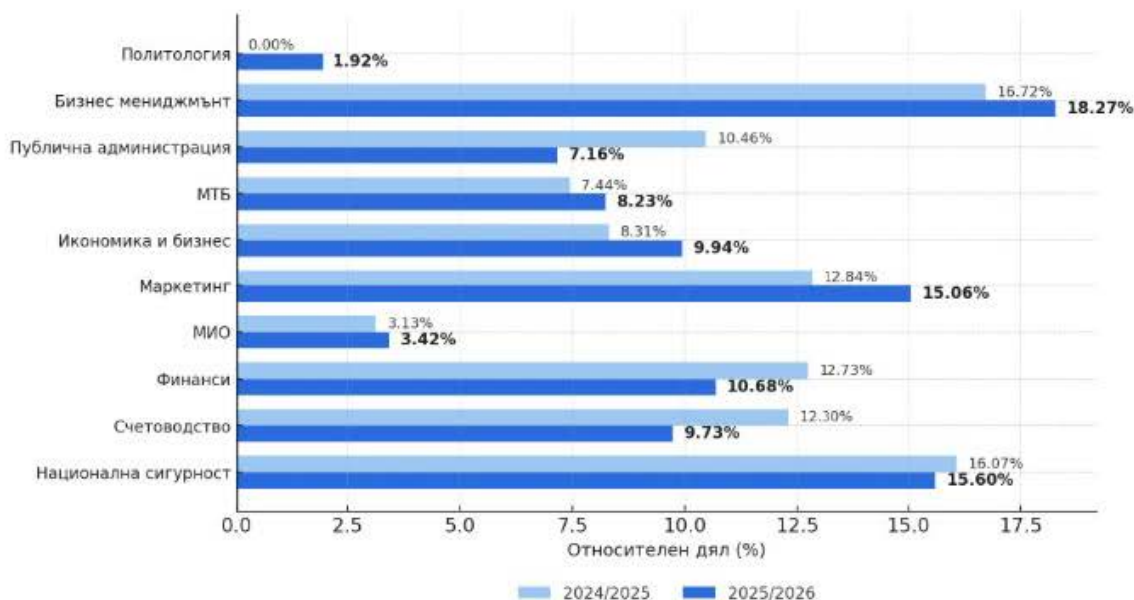


Фигура 2. Разпределение на приетите във ФИСН студенти (бр.) през 2024/2025 г. (вляво) и 2025/2026 г. (вдясно) по професионални направления и форма на обучение

Особено важно е, че през отчетния период е възстановен приемът по ПН 3.3. „Политически науки“ след прекъсване през предходната академична година. През учебната 2025/2026 г. по това направление са записани 18 студенти, от които 15 по държавна поръчка и 3 в платена форма на обучение. Независимо от това, че броят на студентите в направлението не е голям, възстановяването на приема е много важно за академичния профил на ФИСН. То допринася за поддържане на интердисциплинарния обхват на предлаганите специалности.

Обобщените данни на Фигура 2. показват устойчива и балансирана структура на приема в редовна и задочна форма на обучение през двете учебни години. В повечето направления редовната форма запазва своя относителен дял, което отразява традиционния интерес на завършващите

средно образование към класическата университетска среда. В същото време задочната форма продължава да заема значима част от общия прием, особено в направленията с приложен характер, където осигурява възможност за съчетаване на образованието с трудова ангажираност. При направление „Икономика“ се наблюдава леко нарастване на дела на задочното обучение, докато при „Администрация и управление“ и „Национална сигурност“ разпределението между двете форми остава почти непроменено. Това подсказва, че структурата на интереса към формите на обучение се определя по-скоро от особеностите на професионалните направления, отколкото от краткосрочни колебания в предпочитанията на кандидатите.



Фигура 3. Разпределение на приетите във ФИСН студенти по специалности (отн. дял в %) през учебните 2024/2025 г. и 2025/2026 г.

Разпределението на приетите студенти по специалности през учебната 2025/2026 г. в сравнение с предходната 2024/2025 г. показва устойчивост и незначителни промени, които отразяват предпочитанията на кандидатите и спецификата на отделните направления. От обобщените данни, представени на *Фигура 3*, става ясно, че интересът към специалностите остава стабилен, като при някои от тях се наблюдават леки промени в относителния им дял спрямо останалите специалности в съответното професионално направление.

В професионално направление 3.3. „Политически науки“ записаните студенти формират дял от 1,92% от общия брой на първокурсниците във ФИСН. В направление 3.7. „Администрация и управление“ специалност „Бизнес мениджмънт“ продължава да е сред най-предпочитаните бакалавърски програми, като увеличава относителния си дял до 18,27% спрямо 16,72% през предходната година. Леко нарастване се отчита и при специалност „Мениджмънт на туристическия бизнес“ – 8,23% при 7,44% за 2024/2025 г. В същото време специалност „Публична администрация“ отбелязва намаление от 10,46% на 7,16%, а основна причина за това е въведеното изискване за прием с оценка от държавен зрелостен изпит по математика, което ограничава възможностите за обучение с държавна такса. Трябва да се отбележи също, че специалността „Публична

администрация“ традиционно се избира целенасочено от кандидати, ориентирани към работа в държавната и общинската администрация, в неправителствени организации и в структури, свързани с публичните политики и управлението на обществени процеси.

В направление 3.8. „Икономика“ се запазва най-големият относителен дял от всички приети студенти, като разпределението показва незначими вътрешни промени в структурата на специалностите. Специалност „Маркетинг“ достига относителен дял от 15,06% спрямо 12,84% през предходната академична година. Подобна тенденция се наблюдава и при специалност „Икономика и бизнес“, при която относителният дял нараства до 9,94% при 8,31% през 2024/2025 г. В същото време при специалностите „Финанси“ и „Счетоводство“ се отчита незначително намаление спрямо предходната година – от 12,73% на 10,68% и от 12,30% на 9,73%. Една от причините за тази тенденция е възприемането на обучението в посочените специалности като по-трудно и изискващо по-задълбочена подготовка по финанси и счетоводство. Това означава, че тези бакалавърски програми се избират основно от кандидати с ясно изразени професионални намерения и насоченост към реализация в точно в тези области. При специалност „Международни икономически отношения“ не се наблюдават значими промени. Относителният дял остава малко над 3%, като интересът е устойчив и концентриран сред кандидати с изразен интерес към международните икономически отношения, външната търговия и международното сътрудничество. В специалност „Национална сигурност“ приемът остава близък до този от предходната година – 15,60% при 16,07% през 2024/2025 г. Специалността се отличава с интердисциплинарен профил, който предоставя добри възможности за професионална реализация и допринася за запазването на устойчив интерес към обучението.

Учебният процес през отчетния период обхваща учебната 2024/2025 година и началото на 2025/2026 година. Той се организира и реализира в съответствие с действащите нормативни документи и вътрешните правила на университета. При неговото планиране се осигурява съответствие между учебната натовареност на преподавателите, структурата на учебния процес по специалности и възможностите на материално-техническата база.

През настоящата учебна година във ФИСН се обучават 2694 студенти в образователно-квалификационна степен „бакалавър“. В сравнение с предходната 2024/2025 учебна година се отчита увеличение със 191 студенти. Обобщена информация за броя на обучаваните студенти по професионални направления и специалности във ФИСН за настоящата учебна година е представена в *Таблица 1*. Този прираст е показателен за устойчив интерес към образователните програми на факултета, както и за ефективната политика по отношение на приема. По-големият общ брой обучавани е и в резултат на целенасочената работа по задържане и на вече приетите студенти.

Обобщените данни показват, че най-голям е броят на студентите в професионално направление „Икономика“, където се обучават 1306 студенти, или близо половината от всички студенти във факултета (48,5%). Следва направлението „Администрация и управление“ с 865 студенти (32%), докато „Национална сигурност“ обхваща 474 студенти (17,6%). Най-малко по численост е направлението „Политически науки“, в което се обучават 49 студенти, или 1,8% от общия брой. Разпределението по форма на обучение е относително равномерно – 1349 студенти в редовна форма и 1362 студенти в задочна. Най-многобройни са специалностите „Бизнес мениджмънт“ (496 студенти), „Маркетинг“ (347 студенти), „Финанси“ (306 студенти) и „Счетоводство“ (313 студенти).

Таблица 1. Обучавани студенти в ОКС „бакалавър“ във ФИСН през 2025/2026 учебна година

Професионално направление	Общ брой	РО	ЗО
ПН 3.3. Политически науки	49	49	-
1. Политология	34	34	-
2. Международна политика и бизнес дипломация	15	15	-
ПН 3.7. Администрация и управление	865	413	469
1. Бизнес мениджмънт	496	243	253
2. Публична администрация	195	82	113
3. Мениджмънт на туристическия бизнес	174	88	103
ПН 3.8. Икономика	1306	674	632
1. Икономика и бизнес	236	120	116
2. Маркетинг	347	158	189
3. Международни икономически отношения	104	104	-
4. Финанси	306	157	149
5. Счетоводство	313	135	178
ПН 9.1. Национална сигурност	474	213	261
1. Национална сигурност	474	213	261
Общо:	2694	1349	1362

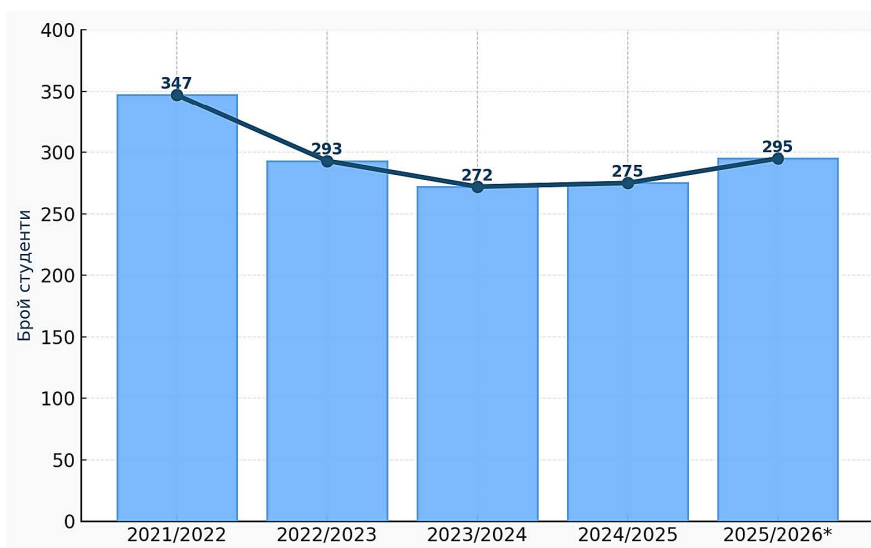
В направление „Национална сигурност“ се наблюдава ясно изразено предпочитание към задочната форма на обучение – 261 студенти, при 213 в редовна форма. Това съотношение е очаквано, тъй като значителна част от обучаемите вече работят в сферата на сигурността и отбраната и избират задочното обучение като по-гъвкава възможност за съчетаване на професионалните и образователните си ангажименти.

Представената информация за обучаваните към настоящия момент студенти показва, че ФИСН продължава да предлага специалности с устойчив интерес и високо търсене. Той успява своевременно да се адаптира, както към промените в държавната политика в областта на образованието, така и към потребностите на пазара на труда.

1.2. ОКС „магистър“

Динамиката относно приема на студенти в ОКС „магистър“ по учебни години е представена на Фигура 4.

Интересът към магистърските програми на ФИСН се запазва на устойчиво равнище. Въпреки наличието на близки по наименование специалности, предлагани от други университети, факултетът успява да задържи вниманието на кандидат-магистрите чрез актуалните учебни планове, практическата насоченост на обучението и доброто съчетание между теория и практика. Посочената тенденция е показателна за доверието към качеството на образователния процес и за признанието към ФИСН като конкурентна академична среда. Това е особено важно в контекста на нарастващия брой магистърски програми в професионалните направления, по които факултетът обучава студенти, както и на разширяващите се възможности за обучение в дистанционна форма на обучение, предлагани в други висши училища.



Фигура 4. Приети студенти в магистърските програми на ФИСН през периода 2021-2025 г.
 *Данните за 2025/2026 г. са регистрирани към 20.10.2025 г. и са на основата на подадени до този момент документи от кандидат-магистрите

Признание за качеството на преподаването и за добрите възможности за професионална реализация на завършилите е фактът, че към магистърските програми проявяват интерес не само възпитаници на ФИСН, но и бакалаври от други факултети на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, както и завършили различни висши училища в страната. Освен това се отчита и нарастващ интерес от кандидати, завършили чуждестранни университети във Великобритания, Германия, Нидерландия, Русия, Турция и други държави.

Ежегодно в процеса на обучение се наблюдават промени в студентския статус, свързани с прекъсвания, премествания или напускане. Част от студентите прекъсват обучението си по различни причини – лични, здравословни, финансови или свързани с професионална заетост. Най-голям дял от напусналите се отчита в първите години на обучение (първи и втори курс), като най-честата причина е невявяване на семестриални изпити или ниска мотивация след първоначалния етап на адаптация към университетската среда. В по-горните курсове се наблюдават други тенденции – прекъсване на обучението, поради временни затруднения или преместване между формите на обучение (от редовна в задочна или обратно), което често е свързано с необходимостта студентите да съчетават работа и образование. Този тип промени свидетелстват за гъвкавостта на факултета при осигуряване на възможности за продължаване на обучението според индивидуалните обстоятелства на студентите.

Анализът на динамиката на приетите и завършилите студенти показва положителна тенденция – нарастване на относителния дял на дипломираните спрямо общия брой обучаеми. Все по-голяма част от студентите успяват да завършат в рамките на предвидения срок на обучение, което е показател за ефективността на учебния процес. Този резултат отразява качеството на преподаването, подкрепящата академична среда и усилията на факултета за индивидуална работа със студентите, особено в началните етапи на обучението, когато рискът от отпадане е най-висок.

1.3. ОНС „доктор“

През учебната 2024/2025 г. са обявени 10 конкурса за редовни докторантури в професионалните направления 3.3.; 3.7.; 3.8. и 9.1. За същия период са зачислени петима докторанти в редовна форма на обучение. През настоящата 2025/2026 г. са обявени общо 8 конкурса за докторанти в три професионални направления – 3.7. Администрация и управление; 3.8. Икономика и 9.1. Национална сигурност, които предстоят да бъдат реализирани в началото на следващата календарна година.

През отчетния период във ФИСН са се обучавали двадесет и осем докторанти, разпределени по обучаващи звена, както следва:

(1) Катедра „Управление и количествени методи в икономиката“ – 7 докторанти (докторска програма „Икономика и управление (индустрия) – 3 докторанти; докторска програма „Социално управление“ – 4 докторанти).

(2) Катедра „Маркетинг и МИО“ – 2 докторанти (докторска програма „Маркетинг“).

(3) Катедра „Икономически науки“ – 1 докторант (докторска програма „Политическа икономия“).

(4) Катедра „Политически науки и национална сигурност“ – 14 докторанти (докторска програма „Политически науки“ – 4 докторанти; докторска програма „Национална сигурност“ – 10 докторанти).

(5) Катедра „Финанси и счетоводство“ – 4 докторанти (докторска програма „Финанси и счетоводство“).

Трябва да се има предвид, че през отчетния период петима от обучаваните докторанти са придобили ОНС „доктор“ и също толкова са отчислени с право на защита. Данните за обучаваните и отчислени с право на защита докторанти във Факултета по икономически и социални науки през периода ноември 2024 – октомври 2025 г. са представени в Таблица 2. През отчетния период във ФИСН бяха успешно проведени два конкурса, свързани с т.нар. „проектни докторантури“, което свидетелства за доверието към нас от страна на вече утвърдени професионалисти и експерти от практиката.

Таблица 2. Обучавани, отчислени с право на защита и защитили докторанти във ФИСН по професионални направления, докторски програми и форма на обучение през периода ноември 2024-октомври 2025 г.

Име, презиме, фамилия на докторанта	Научен ръководител	Дата на зачисляване на докторанта	Докторска програма, форма на докторантура и начин на финансиране	Тема на дисертацията	Срок на завършване на докторантурата
<i>Професионално направление 3.3. Политически науки</i>					
Джансу Асан Данаджиева*	доц. д-р Пламен Ралчев	01.03.2020	Политически науки, редовна, държавна поръчка	„Турската стратегия за политическо лидерство от 2003 г. до 2014 г. сред мюсюлманските общности на Балканите“	2024
Наталия Красимирова Цветанова-Чилингирова**	проф. д.н. Румен Кънчев	01.03.2021	Политически науки, редовна, държавна поръчка	„Стратегия за реализация на концепцията „Мека сила“ – външна политика и дипломатия през XXI век“	2024

Ралица Вениславова Тодорова	проф. д.н. Румен Кънчев	01.08.2021	Политически науки, редовна, държавна поръчка	„Трансформация на енергийната политика на страните-членки на Европейския съюз от Балканския вектор и Русия“	2026
Златомир Росенов Дъовленски	доц. д.п.н. Мария Пиргова	01.03.2023	Политически науки; редовна, държавна поръчка	„Трансформация в енергийната политика на България като част от националната сигурност в периода 2009-2022 година“	2026
Ивелин Здравков Колев*	доц. д-р Даниела Пастармаджиева	01.08.2022	Политически науки; редовна, държавна поръчка	„Динамика в ценностите в българската партийна система в началото на XXI век“	2025
Ирина Юлий Абаджиева- Репуц	доц. д.п.н. Мария Пиргова	01.03.2024	Политически науки; редовна, държавна поръчка	„Политологични аспекти на института на съдебните заседатели и ролята му за гарантиране върховенството на закона и правовата държава“	2027
Професионално направление 3.7. Администрация и управление					
Татяна Стоянова Зафирова	доц. д-р Ангел Димитров	01.03.2022	Социално управление; задочна, държавна поръчка	„Антикризисна стратегия за развитие на здравеопазването в България (на примера на многопрофилно болнично заведение)“	2026
Таня Рангелова Моллова	доц. д-р Веселина Жекова	01.08.2023	Социално управление; редовна, държавна поръчка	„Устойчиви административни услуги в контекста на електронното управление“	2026
Рая Руменова Генова	доц. д-р Гергана Димитрова	01.03.2024	Социално управление; редовна, държавна поръчка	„Ефективно управление в условия на дигитализация-ключови умения“.	2027
Теодора Василева Ангелова	доц. д-р Мина Ангелова	01.08.2024	Социално управление; задочна, държавна поръчка	„Предизвикателства пред индивидуалната мотивация и моделите за мотивиране на прага на Индустрия 5.0“	2028
Професионално направление 3.8. Икономика					
Ралица Гълъбова Терзиева*	доц. д-р Теофана Димитрова	01.03.2018	Маркетинг; задочна, държавна поръчка	„Конкурентно позициониране на пазара на лекарствени продукти“	2024
Тодор Славчев Анев**	проф. д-р Станимир Кабаиванов	01.09.2020	Финанси и счетоводство; редовна, държавна поръчка	„Финансови и икономически ефекти от стимулиране на климатично неутрален растеж“	2023
Елица Василева Кантарджиева**	проф. д-р Даниела Бобева- Филипова	01.03.2021	Политическа икономика; редовна, държавна поръчка	Глобализацията на икономиката и международните финансови институции	2024
Веселина Николова Поповска*	доц. д-р Йорданка Любецка	01.03.2021	Финанси и счетоводство; редовна, държавна поръчка	„Иновативно счетоводно моделиране в дигиталната икономика“	2024

			поръчка		
Йордан Янков Костадинов*	доц. д-р Елена Георгиева	01.03.2021	Финанси и счетоводство; редовна, държавна поръчка	„Поведение на счетоводната система в търговията с емисии на вредни газове“	2024
Валерия Емилова Тончева**	доц. д-р Теофана Димитрова	01.03.2022	Маркетинг; редовна, държавна поръчка	„Изграждане на функционален имидж на професионалното и дуалното образование сред целевите групи“	2025
Звездомира Христова Тодорова	доц. д-р Маргарита Русева	01.03.2023	Икономика и управление (индустрия); редовна, държавна поръчка	„Оценка на икономическата ефективност от внедряване на гъвкави управленски методи в индустриалното предприятие“	2026
Мария Йорданова Влаева	доц. д-р Йорданка Любецка	01.08.2023	Финанси и счетоводство; редовна, държавна поръчка	„Счетоводно изследване на социалните ефекти от стопанската дейност“	2026
Димитър Ангонов Грънчев	доц. д-р Гергана Танева- Ангелова	01.03.2024	Финанси и счетоводство; редовна, държавна поръчка	„Въздействие на новините върху основните индекси на водещи европейски фондови борси“	2027
Людмил Спасов Спасов	доц. д-р Стефан Райчев	01.03.2024	Политическа икономика; редовна, държавна поръчка	„Зелената икономика и пазарът на труда - активизиране на младежите в риск“.	2027
Мартина Здравкова Димитрова	доц. д-р Васил Петков	01.08.2024	Маркетинг; редовна, държавна поръчка	„Брандът на лекаря специалист в международното здравеопазване“	2027
Георги Петев Грозев	доц. д-р Венета Марковска	01.03.2025	Финанси и счетоводство, редовна, държавна поръчка	„Съвременни стратегии за управление, оценка на рисковете и преход на собственост при микро и малки предприятия“	2028
Пейо Ивайло Старибратов	проф. д-р Галина Илиева	01.03.2025	Икономика и управление (индустрия); редовна, държавна поръчка	„Влияние на цифровата трансформация върху дейността на индустриалните предприятия“	2028
Галина Димитрова Русева***	доц. д-р Таня Янкова-Лилова	01.05.2025	Икономика и управление (индустрия); редовна, държавна поръчка	„Икономическа ефективност на дигитализацията в малките и средни предприятия в контекста на Индустрия 5.0“	2030
Ясен Василев Петков***	доц. д-р Йорданка Георгиева Любецка	01.05.2025	Икономика и управление (индустрия); редовна, държавна поръчка	„Счетоводни аспекти при иновативните системи за оптимизация на публичните финанси и услуги“	2030
Професионално направление 9.1. Национална сигурност					
Александра Йвова Стефанова	доц. д-р Иван Станчев	01.03.2023	Национална сигурност; редовна, държавна	„Повишаване на корпоративната киберустойчивост чрез изграждане на	2026

			поръчка	методология за обучение на служителите в организацията“	
Теодора Нелиянова Цонева	проф. д.н. Николай Николов	01.03.2023	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Киберсигурността като елемент на активната корпоративна сигурност“	2026
Динко Славчев Атанасов	проф. д.н. Румен Кънчев	01.03.2023	Национална сигурност; задочна; държавна поръчка	„Повишаване на корпоративната киберустойчивост чрез изграждане на методология за обучение на служителите в организацията“	2027
Костадин Рангелов Баков***	доц. д-р Иван Станчев проф. д-р Илия Илиев	01.08.2023	Национална сигурност; самостоятелна подготовка; платена форма на обучение	„Кибербиосигурността като елемент от системата за национална сигурност“	2026
Кирил Атанасов Григоров	проф. д.н. Николай Николов	01.12.2023	Национална сигурност; самостоятелна подготовка; платена форма на обучение	„Киберсигурност във финансовия сектор, като елемент на корпоративната сигурност“	2028
Станислав Атанасов Атанасов	проф. д.н. Илин Савов	01.03.2024	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Модел за ранно предупреждение при кибератаки“	2027
Таня Генова Стоилова	доц. д-р Иван Станчев	01.03.2024	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Прогнозиране на нелегалната миграция през държавната граница на Република България“	2027
Румен Бориславов Сеферинкин	проф. д.н. Николай Николов	01.08.2024	Национална сигурност; задочна; държавна поръчка	„Усъвършенстване на прогнозирането и управлението на риска при бедствия“	2028
Стефан Станчев Станчев	Доц. д-р Иван Станчев	01.08.2024	Национална сигурност; задочна; държавна поръчка	„Международно сътрудничество при противодействие на хибридни заплахи за националната сигурност на Република България“	2028
Димитър Петков Димитров	доц. д-р Иван Станчев	01.03.2025	Национална сигурност; редовна; държавна поръчка	„Операции за освобождаване на отвлечени лица“	2028

*отчислени с право на защита към настоящия момент

**защитили докторанти към настоящия момент

*** проектна докторантура по Проект BG05SFPR001-3.004-0016-C01 „Подкрепа за развитие на проектна докторантура на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, финансиран от Програма „Образование“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+).

През периода ноември 2024 – октомври 2025 докторантите на ФИСН проявяват висока активност в различни форми на академична и научноизследователска дейност, организирани както на факултетно, така и на университетско равнище. Участието им в тези инициативи е насочено към разширяване на изследователските им компетентности и развитие на уменията им за работа в интердисциплинарна среда. Особено важна роля в процеса на научното развитие на

докторантите изпълнява *Университетският център за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти* (Academia Iuventutis). Академията се утвърди като основна среда за провеждане на интердисциплинарни курсове, лекции и семинари, които дават възможност на участниците да обогатят научните си познания, да обменят опит и да представят свои изследователски идеи пред по-широка аудитория. В рамките на академията докторантите на ФИСН се включват активно в различни обучения и форуми, които насърчават диалога между научните направления и стимулират критическото мислене и аналитичния подход в научната работа.

Наред с участието им в академични инициативи, докторантите изпълняват своите индивидуални планове за обучение и научна дейност, като изготвят тримесечни и годишни отчети за напредъка по дисертационните си трудове. Част от тях участват и в провеждането на учебни занятия, възложени от съответните катедри, което им позволява да развиват педагогически умения и да натрупат практически опит в преподавателската работа.

През отчетния период са осъществени дейности по актуализиране и утвърждаване на учебна документация на образователните програми в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“. Бяха обновени учебните планове и квалификационните характеристики на докторски програми „Политическа икономика“, „Икономика и управление (Индустрия)“, „Маркетинг“ и „Финанси и Счетоводство“. Заедно с дейностите по актуализиране на учебните планове, беше извършена значителна по обем работа по създаване и обновяване на учебно съдържание по различни дисциплини. Усилията на преподавателите бяха насочени както към усъвършенстване на съществуващите лекционни курсове, така и към разработването на нови учебни програми, отговарящи на актуалните потребности на обучението. Направен е анализ на всички действащи дисциплини в платформата Moodle ФИСН, насочен към оценка на съдържанието, структурата и съответствието им с учебните цели и изискванията на обучението.

2. Управление на качеството

Осигуряването на качеството на учебния процес е друг основен приоритет на ФИСН. Организацията на дейностите в тази област се осъществява от Факултетната комисия по качество и акредитация (ФККА), която отговаря за координацията, наблюдението и усъвършенстването на вътрешните механизми за оценяване и поддържане на качеството. През отчетния период ФККА продължи целенасочената си работа по осигуряване, наблюдение и подобряване на качеството на образователния процес във ФИСН. Дейността на комисията беше насочена както към изпълнение на вътрешните механизми за оценяване, така и към участие в акредитационни и одитни процедури, обучения и инициативи, свързани с повишаване на компетентността на преподавателския и административния състав.

През отчетния период бяха осъществени множество дейности, като основен акцент следва да се постави върху следните:

➤ Участия в заседания на *Комисията по управление на качеството на образователния продукт* в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, в рамките на които се обсъждат текущите политики и насоки за усъвършенстване на вътрешноуниверситетните механизми за осигуряване на качеството. Срещите дават възможности за съгласуване на факултетните практики с университетската рамка за оценка на качеството на образователния продукт.

➤ Провеждане на анкетните проучвания във Факултета според приетия график, публикуван на специализираната страница на Комисията на следните групи респонденти:

- *Студентите* – относно организацията и качеството на учебния процес (проведено съгласно графика);
 - *Студентите* – относно конкретна учебна дисциплина (включени и проведените анкети по доклади на ръководители на катедри във връзка с атестационни процедури на преподаватели);
 - *Завършилите* професионалните направления на ФИСН относно удовлетвореността от обучението и приложимостта на полученото образование и професионалната реализация – проучването е проведено в деня на връчване на дипломите на абсолвентите на ФИСН.
 - *Докторантите* – относно организацията и качеството на учебния процес (проведено съгласно графика);
 - *Преподавателите* (проведено съгласно графика);
 - *Първокурсниците* (проведено);
 - *Отпадналите студенти*.
- Обсъждане на резултатите от проведените анкетни проучвания на заседанията на ФККА, последвани от подготовката и приемането на доклади с анализи на получените и обобщени резултати.
- Подготовка и провеждане на външен одит във ФИСН, осъществен на 28.01.2025 г. В хода на одита комисията осигури експертна и организационна подкрепа, като се съсредоточи върху анализа на вътрешните процедури за управление на качеството и тяхното съответствие с изискванията на стандарта ISO 9001:2015. Дейността допринесе за обективна оценка на ефективността на управленските процеси и идентифициране на възможности за тяхното усъвършенстване.
- Представители на комисията взеха участие в организацията и провеждането на външния одит на катедра „Финанси и счетоводство“. Дейността беше съсредоточено върху подпомагане на процеса по проверка и оценка на действащите механизми за осигуряване и поддържане на качеството, включително тяхното съответствие с институционалните стандарти, нормативните изисквания и критериите на стандарт ISO 9001:2015 (28.02.2025 г.), но на катедрено равнище.
- ФККА взе участие в подготовката и провеждането на два планови вътрешни одита – на професионално направление 3.8. „Икономика“ и професионално направление 3.3. „Политически науки“. Одитните процедури бяха насочени към оценка на ефективността на организацията на учебния процес, административното обслужване, прилагането на вътрешните стандарти за качество и степента на съответствие с изискванията на факултетната и университетската система за управление на качеството в бакалавърските, магистърските и докторските програми от професионалните направления.
- Членове на ФККА взеха участие в заседание с експертната група на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА), проведена във връзка с институционалната акредитация на ПУ „Паисий Хилендарски“. В рамките на дискусиата комисията представи факултетния модел за управление на качеството, характеризиращ се с ясно структурирани процедури и механизми за самооценка и систематичен анализ на резултатите от анкетните проучвания.
- През месец март 2025 г. представители на ФККА преминаха обучение за вътрешни одитори на тема „Система за управление на качеството ISO 9001:2015. Одитен процес“, организирано от ръководството на ПУ „Паисий Хилендарски“. Обучението беше насочено към усъвършенстване на знанията и уменията на членовете на комисията за провеждане на вътрешни одити, оценка на съответствието с вътрешните стандарти и прилагане на добри практики при

управлението на качеството. Придобитите компетентности допринесоха за по-ефективното участие на комисията в последващите дейности по осигуряване и поддържане на качеството на обучение и образователния продукт в университета.

➤ На 25.04.2025 г. представители на ФККА участваха в обучение, посветено на изготвянето и проверката на технически спецификации в съответствие с изискванията на Закона за обществените поръчки (ЗОП). Обучението беше организирано от ръководството на университета и имаше ясно изразена практическа насоченост, свързана с усъвършенстване на уменията за прилагане на нормативните изисквания при подготовката и изпълнението на административни процедури.

➤ На 5 юни 2025 г. представители на комисията се включиха в организацията на обучение за административни секретари на тема „Работа с модул „Учебен план“ в университетската информационна система“, а на 10 юни 2025 г. – в обучение на тема „Компетентностен подход и преподаване в академична среда“, насочено към усъвършенстване на педагогическите и методическите компетентности на преподавателите.

➤ През периода 11.2024 – 06.2025 г. ФККА взе активно участие в изготвяне на документите, свързани с програмната акредитация на професионално направление 3.8. „Икономика“. Дейността обхваща преглед и прецизиране на всички материали, изготвени от катедрите с оглед осигуряване на пълнота, точност и съответствие с изискванията на действащите нормативни документи. Особено внимание беше отделено на проверката на доказателствените материали и съответствието им с отделните критерии за оценяване.

3. Акредитация и следакредитационен контрол

Акредитацията и следакредитационния контрол са основни процеси, свързани с осигуряване на качеството на образователния продукт. ФИСН ежегодно провежда различни дейности по текущи процедури. През периода ноември 2024 г. – октомври 2025 г. усилията на всички катедри, отговарящи за обучението по специалности и докторски програми от ПН 3.8. („Маркетинг и МИО“; „Икономически науки“; „Финанси и счетоводство“ и Управление и количествени методи в икономиката“), и ФККА бяха насочени към подготовката на документите за последваща програмна акредитация на съответното професионално направление. Процесът беше свързан с верификация на данните от регистрите на НАЦИД (проверка на данните в Регистъра на академичния състав и Регистъра на научната дейност за предходните пет години), попълване на първични данни по всеки от стандартите в табличен вид и изготвяне на текстовете на: (1) доклад самооценка; (2) доклада за изпълнение на препоръките; (3) доклади самооценка за всички докторски програми от направлението, включващи информация за изпълнение на препоръките по отделните докторски програми.

На заседание на ФС (Протокол №203/12.05.2025 г.) са приети Доклад-самооценка за програмна акредитация на професионално направление 3.8. Икономика по утвърдените от НАОА критерии и приложения с доказателствени материали към него; Доклади самооценка за докторските програми: „Маркетинг“, Политическа икономия“, Икономика и управление (индустрия) и „Финанси и счетоводство“ с включена в тях информация за изпълнение на препоръките от предходната програмна акредитация и Доклад за изпълнение на задължителните препоръки на

Постоянната комисия по стопански науки и управление от предходна процедура и от процедури за следдакредитационното наблюдение и контрол.

Посочените документи са утвърдени от АС (Протокол № 22, решение 26/19.05.2025 г.). В момента процедурата по програмна акредитация е в процес на изпълнение. До края на календарната година се очаква посещение на експертната група, която ще извърши проверка на място и ще оцени съответствието на предоставената информация с реалното състояние на учебния процес, научната дейност и системата за управление на качеството във факултета. Процесът изисква активна и добре координирана подготовка от страна на всички катедри, отговарящи за обучението по специалности и докторски програми в направление 3.8. Икономика, включително актуализиране на информацията, обобщаване на постигнатите резултати и представяне на доказателства за качеството на учебния процес, научноизследователската и проектната дейност. Съвместните усилия и последователната ни работа ще бъдат от съществено значение за успешното преминаване на предстоящата акредитационна процедура.

В съответствие с новите акредитационни изисквания и критерии за оценяване е важно да се подчертае, че осигуряването и поддържането на качеството на обучението е споделена отговорност на целия академичен състав на ФИСН. Подобряването на показателите изисква общи усилия и съгласувани действия в различни направления. Сред тях се открояват: (1) преразглеждане и усъвършенстване на учебните планове и програми, така че да отговарят на съвременните изисквания на пазара на труда, с акцент върху практическата насоченост, развитието на ключови компетентности и дигитални умения; (2) подпомагане участието на студентите и докторантите в проектна дейност, научни форуми и изяви, международна мобилност с цел обучение и практика; (3) активна научноизследователска дейност и публикуване на резултатите в утвърдени международни издания и бази данни, което допринася за повишаване на разпознаваемостта и академичния престиж на ФИСН; (4) развитие на съвременна дигитална учебна среда, която подпомага качествено и достъпно обучение чрез осигуряване на електронни ресурси и използване на интерактивни подходи.

II. РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

1. Академичен състав

Деканското ръководство продължава да води последователна и разумна кадрова политика, насочена към осигуряване на стабилност и дългосрочно развитие на ФИСН. Усилията са съсредоточени върху поддържането на квалифициран преподавателски състав и създаването на условия за професионално развитие и академично израстване на всички преподаватели.

Понастоящем академичният състав на Факултета по икономически и социални науки се състои от 52 преподаватели на ОТД – 7 професори, 25 доценти, 20 нехабилитирани преподаватели (16 от тях с ОНС „доктор“) и 49 хонорувани преподаватели в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

През периода ноември 2024 г. – октомври 2025 г. във ФИСН са обявени и проведени следните конкурси, свързани с академичното израстване и кадровото развитие на преподавателския състав:

1) за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и

управление (Управление на туризма, Основи на управлението). Конкурсът е спечелен от д-р Малина Станкова Шопова.

2) за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ 3.8. Икономика (Икономика и управление – икономика на предприятие, финанси, развитие и ресурси) за потребностите на Физико-технологичния факултет. Конкурсът е спечелен от ас. д-р Меги Здравкова Дакова.

В рамките на същия период ФС на ФИСН утвърждава избора на:

1) проф. д.п.н. Филип Иванов Узунов за назначаване на академичната длъжност „професор“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.3. Политически науки (Политология) по чл. 67, ал. 1, т. 1 от КТ, във връзка с чл. 82 от ПРАСПУ и чл.15, ал. 3 от ЗРАСРБ.

2) доц. д-р Венета Методиева Марковска за назначаване на академичната длъжност „доцент“ на основен трудов договор по чл. 111 от КТ, във връзка с чл. 73 от ПРАСПУ и чл. 15, ал. 3 от ЗРАСРБ.

На последното заседание на ФС на ФИСН, проведено на 13.10.2025 г., бяха обсъдени и приети две решения, имащи важно значение за развитието на академичния състав, а именно:

➤ да се обяви конкурс за академичната длъжност „професор“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.8. Икономика (Маркетинг) със срок от два месеца от обявяването му в Държавен вестник.

➤ да се обяви конкурс за академичната длъжност „професор“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.7. Администрация и управление (Количествени методи и моделиране в управлението) със срок от два месеца от обявяването му в Държавен вестник.

Решенията са предложени за утвърждаване от Академичния съвет на ПУ „Паисий Хилендарски“ и ще бъдат обсъдени на предстоящото заседание в края на месец октомври 2025 година.

2. Атестационни процедури

Комисията по атестиране във ФИСН осъществява дейността си като постоянен факултетен орган, подпомагащ процеса на оценяване на академичния състав. Нейната работа е насочена към прилагане на единни критерии и процедури за атестация, които да осигуряват обективност, последователност и съответствие с нормативните изисквания на университета.

Работата на Комисията по атестиране през отчетния период се характеризира с последователност, коректност и добро взаимодействие с катедрите, което осигурява прозрачност и равнопоставеност в атестационния процес. В своята дейност комисията прилага единни критерии, осигуряващи обективна оценка на учебната, научноизследователската и административната дейност на преподавателския състав.

През месец декември 2025 г. завърши процедурата по атестиране на 7 колеги: четирима, заемащи академичната длъжност „доцент“; двама, заемащи академичната длъжност „гл. асистент“ и един, заемащ академичната длъжност „асистент“. Разпределението по катедри е следното: катедра „УКМИ“ – 2; катедра „ММИО“ – 3; катедра „Финанси и счетоводство“ – 1, катедра „ПННС“ – 1. Съгласно действащия „Правилник за атестиране на академичния състав“ на ПУ „Паисий Хилендарски“ всички преподаватели, преминали процедура по атестация през отчетния период,

получиха положителна оценка, отразяваща постигнатите резултати в основните направления на тяхната дейност – преподавателска, научноизследователска и административна.

През 2025 г. подлежат на атестиране четирима преподаватели, заемащи академичната длъжност „главен асистент“. По катедри предстоящите атестации са както следва: катедра „УКМИ“ – 1; катедра „ММИО“ – 1; Катедра „Икономически науки“ – 1; катедра „ПННС“ – 1. Към настоящия момент една от процедурите е преминала успешно през разглеждане и положителна оценка от катедрения съвет на съответното звено, като предстои нейното представяне при следващите етапи на процедурата.

3. Научноизследователска дейност

Научноизследователската дейност на ФИСН през отчетния период продължава да е един от най-сериозните ангажименти в работата на академичния състав. Следва се линия по разширяване обхвата на научните дейности и постигане на добра интензивност на преподавателските и студентските изследователски търсения. Факултетът полага усилия за популяризиране научната продукция на изследователския си състав и за осигуряване на актуална информация относно възможностите за повишаване разпознаемостта в научните мрежи. Може да се отбележи, че научноизследователската активност във ФИСН през отчетния период се поддържаше на традиционното ниво. В основната си част научната дейност отново е съсредоточена в катедрените колективи, но трябва да се отбележат положителните тенденции към засилване на научното сътрудничество между катедрите във факултета, интердисциплинарното взаимодействие с учени от други факултети на Пловдивския университет, както и други Висши училища, което е в съответствие с националните и европейски стратегически документи за развитие на научните изследвания.

През отчетния период ФИСН отбеляза тридесет години от създаването си и организира Юбилейна международна научна конференция на тема „Интердисциплинарният подход в приложното поле на икономическите и социалните науки“. В резултат от събитието бяха издадени два рецензирани сборника с научни доклади – на български и на английски език, съдържащи повече от 90 публикации. Българоезичният сборник е включен в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с рецензиране и е предложен за индексирание в CEEOL и Google Scholar. Англоезичният том е предложен за индексирание в CEEOL, Google Scholar, Web of Science и Scopus.

През отчетния период бе продължена утвърдената практика за отчитане на изследователската и публикационна дейност на академичния състав на ФИСН в университетската система САНИ, както и попълването на информация за академичния състав на Факултета в двата национални регистъра – Регистъра за научната дейност и Регистъра на академичния състав, поддържани от Националния център за информация и документация. Данните за НИД във ФИСН през 2024 г. са въведени в националния регистър и понастоящем са в процес на верификация.

Обективни индикатори за активната научна дейност на академичния състав на ФИСН са поддържаната публикационна активност, участията в национални и международни научни форуми, издадените монографични трудове, както и рецензирането на научни работи в специализирани научни списания. Наред с това трябва да се отбележи и повишаване качеството на публикуваните резултати, показателно за което е както поддържането на относително голям брой на

статии в научни издания, индексирани в световните бази данни, така и на броя на цитиранията от чуждестранни автори.

Показателите и правилата за оценяване на научната работа с цел разпределяне на ДТВ за научна дейност се определят от УС на ФНИ и се одобряват от Академичния съвет на ПУ. Показателите включват публикации, цитирания, участия в конференции и др. Правилата за оценяване по тези показатели бяха променени през годините с тенденция да се дава по-голяма тежест на публикации, индексирани в Scopus и WoS, както и на цитирания, видими в тези информационни системи, защото са определящи за статута на Пловдивския университет като научноизследователско висше училище. В допълнение на вътрешноуниверситетското стимулиране на научноизследователска дейност чрез ДТВ все още работи и програма на МОН за стимулиране на публикационната активност във висшите училища, по която се поемат разходи за публикуване на статии, попадащи в някой от кварталите на Scopus / WoS.

В научния отчет на ФИСН, представен през месец март 2025 г., присъстват **58 научни труда**, от които: **5 монографии, 6 студии, 41 статии, 6 доклада**. Относително по-ниската численост на публикациите се обяснява с преориентиране на академичния състав към съвместна работа по изготвяне на по-задълбочени и качествени изследвания, насочени към издания с висока научна стойност и широка международна видимост, което има дългосрочен положителен ефект върху научния престиж на факултета.

Следва да се отбележи, че наред с публикационната активност на академичния състав, студентските научни прояви представляват важен елемент от научната дейност на факултета. Благодарение на активното участие на студентите и докторантите в изследователски проекти, конференции и научни форуми, през отчетния период са реализирани над 30 научни публикации, отразяващи тяхната ангажираност и стремеж към академично развитие.

Анализът на публикационната активност на преподавателите и студентите от Факултета по икономически и социални науки през 2024 г. дава основание за формулиране на следните важни изводи:

1) Забелязва се прираст на публикуваните студии и монографии в сравнение с предходната календарна година.

2) Трябва да отбележим, че през отчетния период са публикувани 18 научни труда на преподаватели от ФИСН в научни списания и сборници в Scopus и Web of Science. Те са разпределени, както следва: единадесет от тях в списания и сборници, които са без SJR; пет в списания от втори квартал Q2 и три в списания в трети квартал Q3.

3) Регистрирани са **1014 цитирания** (спрямо 448 цитирания през предходния отчетен период), от които **630 в базите данни Scopus и Web of Science** (265 през предходния период) и **384 в научни трудове извън тези източници** (183 през предходния период).

Отбелязаният напредък по броя на цитиранията в Scopus и/или Web of Science е забележим и се надяваме, че ще намери отражение върху нашата позиция по професионални направления в рейтинговата система.

С оглед на представените резултати сред перспективите и препоръките към научноизследователската дейност на ФИСН могат да се открият следните:

✓ Да се поддържа тенденцията за засилване на публикационната активност на академичния състав в реферирани списания, индексирани в Scopus и/или Web of Science.

- ✓ Научните публикации да се ориентират към списания с импакт ранг и висок рейтинг.
- ✓ Да се полагат усилия за привличане на още повече студенти и докторанти в научно-изследователската и научно-приложната дейност.
- ✓ Да се засили участието на преподавателите като рецензенти в научни списания.
- ✓ Да се засили популяризирането на научните изследвания чрез архивирането им в световни бази данни като ORCID, ResearchGate, Google Scholar и други при пълно спазване на правата на интелектуална собственост.

Резултатите от научната дейност на академичния състав и студентите на ФИСН през отчетния период бяха представени на 36 национални и международни научни форуми като част от тях са следните:

- 1) Юбилейна международна научна конференция: „*Интердисциплинарният подход в приложното поле на икономическите и социалните науки*“;
- 2) NextStepEU Scientific International Conference: “Challenges, Opportunities and Policies for Sustainability in the European Union“, Romania;
- 3) Международна конференция „Икономиката на XXI век – кризи, трансформации, устойчивост“, НБУ;
- 4) Economics and Finance Conferences- Prague, Czech Republic 2024, International Institute of Social and Economic Sciences;
- 5) 12th International Scientific Conference TECHSYS – Engineering, Technologies and Systems;
- 6) Десетата юбилейна международна кръгла маса „Проблеми на обществената комуникация“, УНИБИТ – София;
- 7) Осма международна конференция по публична администрация „Политики и политика за споделено, сплотено общество“;
- 8) Конференция „Световен ден на ГИС“, организирана от ЕСРИ-България;
- 9) International Conference on Innovations in Science and Education;
- 10) 13-та Международна научна конференция „Техника, технологии и системи“ – ТехСис“;
- 11) 10th International Scientific-Business Conference Leadership, Innovation, Management and Economics: Integrated Politics of Research;
- 12) XXI International Congress “Machines, Technologies, Materials”, Borovets, Bulgaria;
- 13) IX International Scientific Conference "High Technologies. Business. Society";
- 14) Национална университетска конференция „Европейските ценности днес“, НБУ;
- 15) Десетата национална конференция по изборни системи, Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“;
- 16) Международна интердисциплинарна конференция „Заедно можем“.

III. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ, ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ И ПАРТНЬОРСТВА

1. Международно сътрудничество

Международното сътрудничество заема важно място в дейността на Факултета по икономически и социални науки. То подпомага академичния обмен, развитието на научноизследо-

вателската работа и разширяването на възможностите за професионална реализация на студенти и преподаватели. Активното участие в международни образователни и научни инициативи съдейства за участието на ФИСН в международни образователни инициативи.

И през отчетния период програмата „Еразъм+“ продължи да бъде сред най-активно използваните форми за академична мобилност на студенти и преподаватели. Общо десет студенти от ФИСН са участвали или участват в различни мобилности по програма „Еразъм+“. През втория семестър на академичната 2024/2025 година са осъществени седем изходящи студентски мобилности с цел обучение в университетите във Виена (Австрия), Торино (Италия), Сасари (Италия), Валядолид (Испания) и Лисабон (Португалия), както и една мобилност с цел практика във Виена. През текущия първи семестър на учебната 2025/2026 година се реализират още две мобилности – една с цел обучение във Виена (Австрия) и една с цел практика в Рим (Италия).

В мобилностите участват студенти от различни форми и степени на обучение (редовни и задочни студенти в ОКС „бакалавър“), а в практиките се включват основно студенти от магистърски програми на факултета.

Запазва се интересът от страна на входящи студенти по програма „Еразъм+“ от други факултети към дисциплините, предлагани от ФИСН. Докато през втория семестър на академичната 2024/2025 година двама преподаватели от факултета бяха ангажирани с обучението, през настоящия семестър техният брой се увеличава на четирима. Това развитие показва устойчив интерес към преподавателската дейност във факултета и потвърждава възприемането на предлаганите дисциплини като актуални и приложими в рамките на европейските академични програми. Това е сред основните предпоставки за актуализиране на списъка с учебни дисциплини, предлагани на чуждестранни студенти по линия на входящата мобилност. Процесът продължава и към момента, като обхваща както разширяване на тематичния обхват на предлаганите курсове, така и обогатяване на преподавателския състав. Включени са нови лектори с подходяща квалификация и опит. Актуализацията има за цел постигане на по-добро съответствие между учебните програми на ФИСН и тези на партньорските университети, както и улесняване на адаптацията на входящите студенти към академичната среда в университета.

В рамките на отчетния период са предприети действия за осигуряване на по-широки възможности за участие на студенти и докторанти в практики по програма „Еразъм+“. Усилията са насочени към създаване на по-гъвкава мрежа от партньорски институции и организации, които могат да предоставят подходящи условия за провеждане на стажове, съобразени със спецификата на обучението във ФИСН. Тази дейност има за цел да подпомогне развитието на практическите умения на обучаемите и да насърчи тяхната ангажираност в международни програми и инициативи.

За подпомагане на кандидатстването и подготовката на студентите по Програма Еразъм + през отчетния период във ФИСН бяха проведени две информационни срещи. Основният акцент в тях е поставен върху представянето на актуалните възможности за участие в програмата, условията за мобилност и добрите практики, свързани с обучението в партньорски университети. По време на семинарите, студенти от факултета, преминали обучение във Виенски университет (Австрия) и Университетът в Лисабон (Португалия), споделиха своите впечатления и опит, като насочиха вниманието към значението на мобилността за личностното развитие, академичното израстване и усвояването на интеркултурни компетентности. През месеците септември и октомври

2025 г. се провежда селекционната кампания за подбор на студенти от ФИСН за мобилност с цел обучение за втория семестър на настоящата академична година.

За периода ноември 2024 – октомври 2025 година е осъществена една изходяща мобилности на преподавател от ФИСН с цел обучение в Лисабон, Португалия.

Обобщената информация за реализираните и одобрените мобилности на студенти и преподаватели по програма Еразъм + във ФИСН през отчетния период е представена в Таблица 3.

Таблица 3. Реализирани и одобрени мобилности на студенти и преподаватели по програма Еразъм + за периода ноември 2024 г.- октомври 2025 г.

Студентска мобилност			
1.	<i>Изходяща</i>	<p><u>С цел обучение: 8</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ISCTE – University Institute of Lisbon - 1 - Università degli Studi di Torino - 2 - University of Vienna- 2 - University of Valladolid- 1 - Università degli Studi di Sassari- 2 	<p><u>С цел практика: 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - University of Vienna - Rome, Italy
Преподавателска мобилност			
1.	<i>Изходяща</i>	<p><u>С цел преподаване:</u></p> <p style="text-align: center;">–</p>	<p><u>С цел обучение: 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Instituto Superior Tecnico – University of Lisbon

През отчетния период се запазва интересът от страна на чуждестранни университети за установяване на партньорски отношения с ФИСН. В резултат на съвместните усилия на преподаватели от факултета и на координатори от други звена на университета, партньорската мрежа на ФИСН е разширена с нови двустранни договора с висши училища от Европа. Сред новите партньори са Valencia Polytechnic University (Испания), Ledra College (Кипър), Università degli Studi di Cagliari (Италия) и OSTIM Technical University (Турция). Допълнително, в сътрудничество с други факултети на университета, бяха създадени съвместни договорни отношения с Pedagogical University of Krakow (Полша) и Link Campus University (Италия).

ФИСН продължава да развива своята международна дейност и чрез участие в инициативи по линия на програмата СЕЕРУС, насочени към утвърждаване на международното академично сътрудничество. През отчетния период факултетът взе активно участие в лятната школа, проведена в рамките на проект ДУЕкоС. Събитието беше организирано по инициатива на отдел „Международно сътрудничество“, Философско-исторически факултет и Факултета по икономически и социални науки, в партньорство с Тракийския университет „Демокрит“ в Комотини (Гърция), Католическия университет на Хърватия в Загреб (Хърватия) и Университета „Лион 2 – Люмиер“ в Лион (Франция). Факултетът допринесе съществено за реализирането на лятната школа, както чрез провеждането на лекционни курсове от преподаватели на ФИСН, така и чрез активното включване на докторанти и студенти в дискуссионните панели и екипните дейности.

Факултетът продължава активното си участие в докторантската мрежа CESEENet, която обединява университети от Централна и Югоизточна Европа с цел насърчаване и улесняване на академичното сътрудничество в областта на обучението в ОНС „доктор“. Чрез тази мрежа се

създават възможности за обмен на добри практики, споделяне на научен опит и разширяване на академичните партньорства между докторанти, научни ръководители и институции.

2. Проектна дейност

Факултетът по икономически и социални науки продължи да развива активно своята проектна дейност. Преподаватели участваха в конкурсни процедури за финансиране на изследвания по важни за обществото и образованието теми. Към момента във ФИСН се изпълняват следните шест проекта, по които преподаватели, докторанти и студенти работят съвместно за постигане на конкретни резултати в научната и приложната дейност:

1) Д23-ФИСН-022 *“Extended Automatic Natural Text Processing Engine for Psychological Profiling (Ex-ANTE Pro)”*, ДУЕКОС: „ДИГИТАЛНИ УСТОЙЧИВИ СИСТЕМИ – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми“ (ДУЕКОС) BG-RRP-2.004-0001-C01.

2) ФП25-ФИСН-012 *„StuEDU: Интегриран подход и интелигентна система за оценяване на ключовите умения и профила на студентите“*, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ при ПУ „Паисий Хилендарски“.

3) Национална програма *„Млади учени и постдокторанти – 2“*, втори етап.

4) *“Integrated Disaster Management Network in the Danube Region-InDiMaND”*, Interreg Danube Region Programme, European Regional Development Fund (ERDF).

5) BG05SFPR001-3.004 *„Подкрепа за развитие на проектна докторантура“* в рамките на Приоритет 3 *„Връзка на образованието с пазара на труда“*, Програма *„Образование“ 2021-2027 г.*, Европейския социален фонд плюс.

6) BG05SFPR001-3.002-0001 *„От висше образование към заетост“*, финансиран от Програма *„Образование“ 2021 – 2027*, съфинансиран от Европейския съюз.

В допълнение към представените проекти, изследователи от ФИСН участват и в научни екипи, ръководени от колеги от други факултети, университетски звена и външни институции. Това участие дава възможност за обмен на опит и експертиза между различни научни направления и допринася за разширяване на сътрудничеството в рамките на университета и извън него.

В условията на нарастваща конкуренция между висшите училища и научните организации за достъп до национални и европейски източници на финансиране, успехите на ФИСН ще зависят от способността му да планира и реализира проекти, насочени към научни изследвания с практическа насоченост и реален икономически ефект. Особено значение има изграждането на активни партньорства с представители на бизнеса, както и участието в международни консорциуми и научни мрежи. Заедно с това успехът ще зависи и от развиването на умения за управление на проектите, разумното използване на ресурсите и подкрепата за младите изследователи, чрез които се осигурява приемственост и развитие.

3. Партньорства

Комисията по професионална реализация и връзки с бизнеса (ФКПРВБ) продължава активно дейността си по подпомагане на студентите в тяхната професионална ориентация, подготовка и реализация. Водещо направление в работата ѝ е изграждането и поддържането на ефективно сътрудничество между ФИСН, работодателите и различни институции, с цел по-добро съчетаване на теоретичната подготовка и практическото ѝ приложение.

През отчетния период комисията съдейства за организирането на срещи между студенти и представители на бизнеса, както и кариерни форуми и инициативи, насочени към професионалното развитие и стажовете на студентите. Важно е да се отбележи, че ФКПРВБ подпомага не само успешната реализация на завършилите, но и обратната връзка от работодателите, която допринася за подобряване на учебните програми и качеството на обучението.

В резултат от усилията на комисията през отчетния период са сключени нови договори за сътрудничество за организиране на студентски стажове, предложения за работни позиции, организиране на съвместни мероприятия и обучения със следните институции:

- КРЕЗ България ЕООД;
- „Алкао“ ЕООД;
- Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт АД
- Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министъра на правосъдието

В рамките на учебната 2024/2025 г. бяха реализирани редица инициативи, които обогатиха обучението с практически опит и допринесоха за повишаване на интереса на студентите към професионалното им развитие. Сред тях се открояват семинарите и майсторски класове с участието на представители на бизнеса, държавната администрация и експерти от различни области. Сред проведените събития бяха лекция на изпълнителния директор на хотел „Империал – Радисън“ пред студенти от специалностите „Маркетинг“ и „Мениджмънт на туристическия бизнес“, както и поредица от мастер класове, посветени на процедурите за кандидатстване и кариерно развитие в системите на MBP и BULATSA, с участието на служители и реализирани възпитаници на факултета.

Особен интерес сред студентите предизвикаха изнесените занятия, осъществени в реална бизнес среда. Такъв пример е практическото упражнение по дисциплината „Дистрибуция и маркетингова логистика“ в Интермодален Терминал Пловдив – дългогодишен партньор на ФИСН, както и практическият модул по дисциплината „Директен маркетинг“, реализиран съвместно с компанията за дигитален маркетинг Limakon. Последната предоставя възможност на студентите не само да работят по реални задания, но и да бъдат селектирани за стажове и постоянна работа в компанията. Активно сътрудничество бе осъществено и с редица утвърдени работодатели, сред които компании като ТЕД, Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт АД, „Викинг Лайф-Сейвинг Екуипмънт Продъкшън БГ“ и „Алкао“. Проведени бяха срещи, в рамките на които мениджъри и специалисти представиха дейността на своите организации, възможностите за стаж и развитие, както и конкретни изисквания на пазара на труда.

Особено значимо събитие през периода бе участието на ФИСН като съорганизатор в инициативата „Ден на професиите“ – национална платформа, насочена към подпомагане на професионалния избор на ученици, студенти и млади хора от цялата страна. Форумът предостави възможност за среща с представители на различни професионални направления, които споделиха опит и добри практики от своята дейност. Участието на ученици имаше ключово значение, тъй като позволи на бъдещите кандидат-студенти да се запознаят с образователните възможности във факултета, със спецификата на предлаганите специалности и с перспективите за реализация. Събитието утвърди ролята на ФИСН като активен участник във взаимодействието между средното и висшето образование и като важен партньор в процеса на професионално ориентиране на младите хора.

Факултетът се включи и в инициативи с широк обществен и образователен обхват, като „Стартирай успешно своята кариера“, организирана в партньорство с платформата Xiro.bg и Студентския съвет. Събитието допринесе за изграждането на ключови умения и запознаване с актуалните тенденции на пазара на труда.

Друг важен акцент в дейността на Комисията бе и участието на студентите в различни форуми и състезания. Студентите от ФИСН традиционно се включиха в „ГФ Фест 2025“, където изпълняваха ролята на оценители на тренировъчни предприятия. Участието им в този форум им предостави възможност да приложат на практика придобитите знания, да развият критично мислене и аналитични умения при оценяването на реални бизнес проекти, както и да установят преки контакти с представители на различни компании, предприемачи и експерти.

През април 2025 г. студенти от специалностите „Финанси“, „Счетоводство“ и „Икономика и бизнес“ на ФИСН проведоха съвместна образователна среща с ученици от Националната търговска гимназия – Пловдив в рамките на инициативата „Клуб Моите финанси“. Събитието имаше за цел да насърчи връзката между средното и висшето образование и да представи на учениците практическото приложение на знанията в областта на икономиката. Събитието премина под формата на интерактивен диалог, в който студентите споделиха своя опит, мотивация за избор на специалност и бъдещи професионални планове, проведени бяха кратки практически демонстрации и дискусии по различни теми. Инициативата създаде възможност за активен обмен на идеи между ученици и студенти, разви финансовата грамотност на участниците и насърчи интереса на младите хора към икономическото образование и професиите в тази област.

През периода април – октомври 2025 г. ФКПРВБ съдейства за включването на студенти от ФИСН в програмата по дизайн мислене „GEN I: Генерация Иновация“, реализирана от компанията Schwarz IT България. По инициатива на факултета Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ стана официален партньор в проекта заедно с още четири висши училища от града. В рамките на програмата се проведоха въвеждащи обучения, в които студентите участваха активно, като развиха иновативно мислене и практически умения за решаване на реални бизнес предизвикателства.

ФИСН продължава да поддържа активно партньорство с *Центъра за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти в нашия университет*. Academia Iuventutis организира обучителни, специализирани и езикови курсове, различни интердисциплинарни форуми и мероприятия за изграждане на докторантска общност в университета, а нашите докторанти взеха активно участие в голяма част от проведените курсове.

Важно за Факултета е и сътрудничеството със Съвета по туризъм – Пловдив и Тракийски туристически район. През отчетния период със съдействието на представителя на ПУ „Паисий Хилендарски“ в Управителния съвет, предложен и подкрепен от ФИСН, са организирани и проведени редица събития, част от които са с активното участие на студенти от специалност „Мениджмънт на туристическия бизнес“.

И тази година ФИСН бе съорганизатор съвместно със Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и УНСС на *Лятното училище по моделиране, изкуствен интелект и сложни системи*, насочено към млади изследователи, докторанти и студенти от магистърски програми. Форумът е част от последователните усилия на факултета за популяризиране на съвременни подходи в анализа на социални и икономически процеси и за насърчаване на приложните

изследвания в обществените науки. Програмата включваше лекции, практически семинари и работа по екипни задачи, в рамките на които бяха обсъдени актуални теми, свързани с моделирането и анализа на данни, както и прилагането на изкуствен интелект в социалните науки. Участниците усвояват прилагането на научни методи в социалните и поведенчески изследвания, надграждат аналитичната компетентност и се насърчава интердисциплинарния обмен между представители на различни научни направления.

Създадените партньорства, проведените събития и практическите обучения през периода ноември 2024 – октомври 2025 г. потвърждават последователните усилия на ФИСН да осигурява реални възможности за професионално развитие на своите студенти и да изгражда устойчив диалог с бизнеса като ключов приоритет в своето развитие.

4. Постижения на студентите на ФИСН

Участието на студентите в инициативите на Факултета, университета и в различни научни форуми е съществена част от академичния процес и важен елемент от тяхното развитие. През периода ноември 2024 – октомври 2025 г. студенти от ФИСН взеха активно участие в редица национални и международни конференции, като част от техните научни разработки вече са публикувани в сборници и специализирани издания.

Важно да се отбележи, че под ръководството на колеги преподаватели от ФИСН студенти се включиха и в разработването и представянето на сборник със студентски научни разработки и учебно помагало, изготвено по резултати от техни проекти и анализи. Тези инициативи насърчават активността и творческия подход на студентите, като ги мотивират да прилагат придобитите знания в реална среда и да развият увереност в собствените си способности.

Сред другите важни постижения на нашите студенти се открояват следните:

➤ Бакалаври и магистри от различни специалности на ФИСН се включиха активно в първата *Лятна академия по управление на проекти – Students' Summer Project Management Academy*, проведена в гр. Бургас. Инициативата бе насочена към обучаеми, желаещи да развият практически умения и да получат международна сертификация в областта на управлението на проекти. Тринадесет студенти от ФИСН успешно отговориха на изискванията за придобиване на международен сертификат на Project Management Institute (PMI) – водеща организация в света на проектното управление. Програмата на академията включваше курс с подготвителни материали и двудневен присъствен семинар, в рамките на който студентите участваха в интерактивни симулации и игри за управление на проекти, след което положиха сертификационен изпит. Форумът се реализира в партньорство между PMI България, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и Професионалното училище по компютърно програмиране и иновации в гр. Бургас.

➤ Студент от специалност „Финанси“ на ФИСН спечели трето място в 14-ото издание на националния конкурс „Млад одитор“. В надпреварата участваха повече от 110 студенти от 11 висши училища в страната, което прави успехът още по-впечатляващ. Отличието представлява висока оценка за качеството на подготовката, аналитичните умения и професионалната специализация на студентите на ФИСН. То отразява ефективността на учебния процес и способността на факултета да формира млади специалисти, които успешно прилагат придобитите знания в конкурентна среда.

➤ Студенти от специалностите „Финанси“, „Счетоводство“ и „Икономика и бизнес“ на Факултета по икономически и социални науки постигнаха нов успех в Седмата международна олимпиада по счетоводство, където за втора поредна година отборът се нареди сред първите пет в крайното класиране. В състезанието участваха повече от 930 студенти от над 50 университета в Европа и Азия, което подчертава мащаба и престижа на форума. В първия етап на олимпиадата се включиха 31 участници от ФИСН, като шестима от тях се класираха за финалите.

➤ Студент от специалност Публична администрация спечели бронзов медал от Световното първенство по таекуондо – постижение, което е повод за гордост не само за факултета, но и за ПУ „Паисий Хилендарски“.

ФИСН продължава да си партнира успешно с извънаудиторни студентски структури и клубове по интереси, които допринасят за развитието на активна и ангажирана университетска общност. Сред тях се открояват Студентският съвет, Клубът на мениджъра и Клубът на политолога – пространства, в които студентите имат възможност да развиват лидерски и организационни умения, да обменят идеи и да реализират собствени инициативи.

IV. ОТГОВОРНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФАКУЛТЕТСКИТЕ РЕСУРСИ

Основен елемент за провеждане на учебната и научноизследователска дейности е наличието на съвременен техническо оборудване и материална база. Подобряването на материално-техническата база, която използва ФИСН, е една от приоритетните и постоянни задачи на деканското ръководство. Материално-техническото осигуряване на факултета се реализира от средствата, предназначени от бюджета на университета (разходи за материали), от средства от платените форми на обучение (магистърски програми) и от проектната дейност.

Компютърното (вкл. мрежови и интернет достъп) и програмно обезпечаване е на добро ниво. В обучението са въведени нови софтуерни продукти и се осъвременяват съществуващи. Работи се и с програмни продукти с отворен код, популярни в практиката.

През отчетния период е извършено обновяване на материално-техническата база чрез закупуване на ново оборудване, насочено към повишаване ефективността на работния процес и осигуряване на съвременни условия за обучение и изследователска дейност. Закупени са: един екран за проектор, пет мултифункционални устройства, четири графични таблета, един дрон, два проектора, както и пет настолни компютъра и пет монитора. Новите устройства ще допринесат за подобряване на техническото обезпечаване на учебните зали, както и за по-гъвкаво използване на ресурсите при провеждане на практически занятия, презентации и демонстрации. Графичните таблети ще бъдат използвани основно за учебна дейност, като ще подпомагат създаването на интерактивни учебни материали, демонстрации и практически упражнения, насочени към повишаване на качеството и ефективността на учебния процес. Мултифункционалните устройства ще подпомогнат административните и учебните процеси, а дронът е предвиден за експериментални цели, свързани с практическо обучение и научноизследователски задачи. Закупен е специализиран сървър и графичен ускорител за експерименти в областта на системите с изкуствен интелект.

През втората година от настоящия мандат ФИСН успя да запази финансова устойчивост, което осигури стабилност в изпълнението на планираните дейности. Средствата бяха разпределени в съответствие с приоритетите на факултета – развитие на академичния състав, обновяване на материалната база и подкрепа за научноизследователска дейност. Рационалното управление на

ресурсите и спазването на финансова дисциплина позволиха постигането на баланс между текущите потребности и стратегическите цели на факултета, което позволява на факултетът да продължи да развива своите дейности с устойчив темп и ясна посока.

Уважаеми Колеги,

Усилията на всички нас – преподаватели, студенти, докторанти и служители, обединени в нашата съпричастност към развитието на факултета и мотивирани от желанието за все по-добри резултати, ни помагат да се справяме с предизвикателствата. Деканското ръководство благодари на всички за съпричастността, активността и реално постигнатите резултати!

За нас значение има поддържането на открита и подкрепяща среда, в която идеите се насърчават, инициативите намират реализация, а постиженията се споделят като общ успех. ФИСН продължава да се развива в динамична среда, но независимо от трудностите, чрез общи усилия, с професионализъм, взаимно доверие и отговорност можем да постигнем устойчиви резултати.

20.10.2025 г.

гр. Пловдив